

100-161

Dress and methods of hunting

1. Bophelô bya Basotho le Meksxa ya bôna mehleng ya kxalê. Masoxana mehleng ya kxalê e be a tsebya ka lethswaô. Ba be e mong le e mong o be a tsebya ka xo apara mekxoro maotong, mekxoro ya mokxopa wa pitse.

Bathepa bôna ba apara makxabe a xo loxwa ka dinte tša mohlare o bitšwang moxaba, kapa tša mohlasana o bitšwang boetse. Mekxoro ya pitse e apara ke ôna masoxana a se nang basadi fêêla.

2. Bathepa mehleng ya kxalê ba be ba sa apare masêka xe ba se se ba latwa, ba be ba apara masêka a diphate fêêla a seng nnete masêka. Xe mothepe a latilwe o be a bônala ka xo apara masêka maotong. Mmeleng bathepa ba be ba se apare selô mmeleng xe e se makxabe le mese ye mokxopana wa kxomo.

Basadi bôna kobô ya bôna ba be ba apara mekxopa ya dipudi le ya dinku ya xo šuxwa. Mohla a menyanya e mexolo basadi ba be ba apara dikobô tša phala baxatša-kxoši ba apara kobô tša dinkwê. Ke mohla xo tla bônaxala baxatša (basadi) ba batsomi.

3. Batho ba mehleng ya kxalê ba be ba nee mekxwa ye mentshi ya xo bolaya diphôôfôlô. Ba be ba êpa melete e bitšwang maina. Ba êpa (molete) leiina byale ba bea diphatšana tše dithsetse xodimo ke moka, ba pira ka mabyaanye xa botse ka xodimo xore phôôfôlô e se lemoxe. Ba re kua fase xa ~~mkikw~~ leiina ba hlôma diphate tša dinthla xodimo ba be ba kxêtha phate tsa mohlare o o bitšwang moselesele ka xore ke mohlare wa xo kwatla, le xôna a o bole kapele-pele. Kapê-xape moselesele ba kxalê ba be ba dia maxora a metse ka ôna xo e tshireletša manaba.

Phôôfôlô e e bexo e fenyâ leiina ke nkwê. Nkwê xe e ile ya wêla ka leineng ya hlabya ke dihlofi, dihlofi ke tšôna phate tšeo tša moselesele, nkwê e be e kxôna xo hlomola lehlofi ya tšwa ka moo leineng ya lalêla kxaufsi le leiina. Byale monye wa leiina xe a fihla a ~~th~~ tlile xo hlolela e tla mo loma. Dinkwê di be di ba loma kudu moo maineng.

4.

Bophelô ba Basotho mehleng ya kxalêSethunya se sa tsebye. Xe xo bolaiwa sebata.Tau.

Kxalê xe xo bolaiwa sebata, tau xe e ile ya šohlêla ka lešakeng la motho ya a bolaya kxomo, ke mohla bophelô ba yôna bo fedile. Monye wa lešaka le kxomo eo e bolailweng, o tla kwa dikxomo xe di xolala bošexo, di šohla. Tau xôna moo e tla swara kxomo ya e bolaya. Tau kapa ditau di tla ja kxomo eo bošexo.

Monye wa lešaka le kxomo o tla re xe a tsoxa xosasa e see xosasa a ~~xxx~~ bôna xore tau (ditau) (e) di bolaile kxomo di e lle. Monye wa kxomo o tla hlaba mokxoši wa sebata kxomo a e mošatê.

5.

A fihlê a re sebata kxomo. Xo tla hlabya mokxoši wa sebata kxomo. I-i-u! I-i-u! Sebata kxomo ! Sebata kxomo ! Sebata se ntetse kxomo. Xo tla letswa phalafala. Phaba-baa ! pha-ba-ba ! I-i-i-u ! I-i-i-u ! Sebata kxomo. Monna e mongwê le e mongwê o tla tšwa ka lerumô, selêpê, mosêbê ba phallêla mošatê le ka dimpya ka lebelô.

Mokxoši wa Sebata kxomo mehleng ya kxalê le mehleng ya lehono ke lethswaô le lexolo xare xa Basotho. Xe mokxoši wa Sebata kxomo o hlabiwa monna e mongwê le e mongwê o swanetše xo phalala. Monna eo a ka šalang ka ntlê le lebaka o tla ba le molato o tla lefišwa kxomo. Byale xe batho (banna) ba fihlile mošatê kapa moo mokxoši o thlabyang, ba tla bexêlwa Sebata kxomo seo, Banna ba tla ya moo lešakeng la monye wa kxomo ba thômê xo lata mehlala (marofa) a tau, ba nee dimpya tsa bôna. Dimpya xe di thôma xo hwetša tau di tla thôma xo e xobêla. Motho o tla letsa lepapata xapê. Sebata kxomo ! Pha-ha-haa!

6.

Byale banna le masoxana ba tla kxqbokana felô xo tee. Xe ba tloxa moo ba tla thôma xo lwa le tau ka marumô le mesêbê. Motho eo a ka thômang xo e hlaba (tau) ke ya xaxe, eo a e hlabang la bobedi o tšea leoto, eo a e hlabang la boraro o tšea letšôxô.

Byale xe ba e bolaile (tau)xo tla xobiwa moxobô. O ! welele ! O! wele ! Ha ! ha ! a-ha-ha ! Ba tla rwala tau ya bôna ba xobê moxobô ba leba mošatê. Xo e thata ba tia kati motho a hlaba fase ka lerumô, ruri, xo e thata xo senyexile. Ba tla tsêna mošatê.

7.

ka moxobô o moxolo. Bahumaxadi ba tla ba hlakanetša ka mekxolokwane. Ho-du-udu Ho-du-u-duu! Ba rêta banna le masoxana ka dirêtô. Banna xe ba fihla ba tla rola tau mošatê. Mmolai wa tau o tla bexwa le bohle ba mo swaetšeng ba dutse ba e thêta maina.

Ba mošatê ba tla tšea tau. Mošatê o tla ba hlabiša kxomo. Mmolai wa tau o bowa le kxomo, moswaedi wa pele o tšea leoto, wa bobedi o tšea letsôxô. Tau ke nthô ya ba mošatê. Nama ya tau xa ba e je (ba mošatê) ba no dia ka yôna dihlare. Ba mošatê ba tšea mokxopa wa tau. Tau, nkwê, mekxopa ya tšôna ke ya mošatê.

8. Nkwê e no bolawa byale ka tau. Mokxopa wa nkwê o hlomphêxa kudu xo feta le wa tau. Nkwê letlalô ba yôna le apara ke mahumaxadi a mošatê, baxatša kxoši.

Motho fêêla xe a ka hwetša a apere kobô ya nkwê o be a fiwa molato ke kxoši. Mohla menyanya (mokete) o moxolo, bahumaxadi ba kxosi o tla ba bôna ka kobô ya nkwê.

END S 222